

Allerød
K o m m u n e

2018-2021

Veteranstrategi

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Forord	2
Veteraner i Allerød.....	2
Allerød Kommunes veteranstrategi	3
Én borger, én plan – et sammenhængende forløb	3
Vejen til arbejde	3
Møder.....	4
Understøttende forløb	4
Familien.....	7
Genoptræning, sundhedstilbud og behandling til veteraner	7
Bolig, hjælpemidler og transport	7

Forord

Danske udsendte yder en stor indsats for at fremme en fredelig udvikling i konfliktramte områder. Det er uanset, om der er tale om udsendte fra Forsvaret, Hjemmeværnet, Beredskabsstyrelsen, NGO'er eller Udenrigsministeriet. De udsendte skal have de bedst mulige vilkår for at genoptage deres liv, når de vender tilbage til Danmark.

Mange veteraner vender styrkede hjem efter endt mission og er klar til at genoptage deres civile liv, men der er også veteraner, der har behov for støtte til at genoptage hverdagslivet og indgå i det sociale og familiære liv efter en international mission.

Allerød Kommune har et ansvar for at hjælpe de veteraner, som har brug for støtte til at vende tilbage til hverdagen. Nærværende veteranstrategi skal tydeliggøre, hvordan Allerød Kommune tager dette ansvar på sig og sammen med den enkelte veteran sikrer de bedste muligheder for en tilbagevenden til hverdagen. Allerød Kommunes veteranstrategi læner sig op ad de generelle principper og overordnede målsætninger for anerkendelse og støtte til veteraner og deres pårørende, som er angivet i Danmarks nationale veteranpolitik af 2016.

Veteraner i Allerød

En veteran er en person, der har været udsendt mindst én gang i mere end 28 sammenhængende dage. Veteranen kan have varetaget mange forskelligartede opgaver under udsendelsen. Således udsendes, udover soldater, blandt andet sygeplejersker, præster, psykologer, læger og chauffører.

Langt størstedelen vender hjem til et normalt hverdagsliv efter endt udsendelse, men nogle tidligere udsendte har psykiske følgevirkninger blandt andet i form af PTSD, som påvirker deres arbejdsevne. De modtager typisk sygedagpenge eller kontanthjælp, og nogle få har helt valgt civilsamfundet fra og lever isoleret for eksempel i skove og kolonihaver.

Allerød Kommune har i mange år været en garnisonsby. Ifølge oplysninger fra Veteracentret er der ved denne strategis tilblivelse 204 veteraner bosiddende i Allerød Kommune. Dette er inklusiv de veteraner, der er bosiddende på KFUMs Soldaterhjem og KFUMs Veteranbo, som ligger i Allerød ved siden af Garderkasernen i Høvelte.

Det er vanskeligt at oplyse, hvor mange veteraner, der har kontakt til Allerød Kommune, da borgerne ikke registreres som veteraner, men indgår i relevante tilbud ud fra gældende lovgivning. Det anslås, at der er tale om mellem ti og tyve veteraner årligt. Heraf er en væsentlig andel borgere fra andre kommuner. Derfor sagsbehandler Allerød Kommune et antal veteransager, hvor Allerød er opholds- og handlekommune på jobcenterindsatsen, men hvor hjemkommunen er betalingskommune.

Allerød Kommune samarbejder med KFUMs Soldaterhjem og Veteracentret og afholder blandt andet årlige møder for at sikre det gensidige kendskab til muligheder og indsatser til understøttelse af arbejdet med veteraner. Derudover samarbejdes med relevante private aktører om at udvikle gode tilbud og støtte til veteraner.

Allerød Kommune markerer hvert år den officielle flagdag for Danmarks udsendte d. 5. september ved et særligt arrangement for veteraner, deres familier og venner i Allerød Kommune. Med flagdagen ønsker Allerød Kommune at vise anerkendelse og respekt for veteranernes ekstraordinære indsats.

Allerød Kommunes veteranstrategi

Veteranstrategien skal tydeliggøre, hvordan Allerød Kommune arbejder med at hjælpe veteraner videre i tilværelsen, hvis de har brug for støtte til at finde tilbage til et meningsfyldt hverdagsliv.

Allerød Kommune har særligt fokus på at skabe et sammenhængende forløb i kontakten med veteraner og på at støtte veteraner i at finde vejen tilbage til arbejdsmarkedet.

Allerød Kommune arbejder målrettet med at skabe et sammenhængende forløb for alle borgere. Til at løse den opgave, har vi dygtige plankoordinatorer med særlig faglig viden om området og med stort engagement i arbejdet sammen med veteraner.

Én borger, én plan – et sammenhængende forløb

I Allerød Kommune skal alle borgere, der har brug for hjælp fra kommunen, opleve en sammenhængende og effektiv indsats. Dette er en væsentlig prioritet i Allerød Kommunes veteranstrategi.

Allerød Kommune er sammen med 8 andre kommuner med i et Frikommunenetværk, der arbejder under overskriften "Én plan for en sammenhængende indsats sammen med borgeren". Det betyder, at vi arbejder på at udvikle og afprøve bæredygtige og tværgående løsninger, hvilket også afspejles i vores arbejde sammen med veteraner.

Vi ved, hvor vigtigt det er at koordinere vores tilbud godt – så veteraner ikke skal fortælle deres historie mange gange eller give de samme oplysninger flere gange til de forskellige medarbejdere, der er involverede i forløbet. Derfor arbejder vi målrettet med, at lave én samlet helhedsorienteret indsats. Vi kalder det Én borger - Én plan.

Allerød Kommune tilbyder veteraner én samlet handleplan for et samlet forløb, i stedet for at have forskellige handleplaner for hvert af de områder i kommunen, der er involverede i forløbet.

Planen tager udgangspunkt i den enkeltes behov og samler indsatser til et sammenhængende forløb, som koordineres af en plankoordinator. Plankoordinatoren har ansvaret for at samle forløbet og koordinere med de øvrige involverede medarbejdere. Ambitionen er at skabe én indgang, én kontaktperson og én handleplan.

Vejen til arbejde

Udgangspunktet for Allerød Kommunes veteranstrategi er, at veteraner, som midlertidigt mister fodfæstet på arbejdsmarkedet eller i livet ganske vist har udfordringer, men også særlige ressourcer. Fælles for

veteraner er, at de gennem deres udsendelse har tilegnet sig særlige faglige og personlige kompetencer, der også er værdifulde i andre sammenhænge – blandt andet på arbejdsmarkedet.

Det er muligt at være en aktiv del af arbejdsmarkedet på trods af helbredsmæssige udfordringer af såvel fysisk som psykisk karakter og det bringer som oftest nyt livsindhold og oplevelsen af igen at kunne bidrage. Det kræver dog, at der tages udgangspunkt i den enkelte veterans situation. Særlige skånehensyn kunne eksempelvis være skræddersyet fysisk indretning på arbejdspladsen, nedsat tid eller mentor på arbejdspladsen. Der tages udgangspunkt i den enkelte veterans situation, og indsatsen tilrettelægges derefter. Selvom slutmålet er at kunne varetage et hverdagsliv med job, kan vejen dertil starte et helt andet sted.

Allerød Kommune har fokus på den enkeltes individuelle kompetencer og de kompetencer veteraner typisk erhverver sig under udsendelse. Mange veteraner oplever, at få en øget viden om sig selv og deres omgivelser gennem udsendelsen. Mødet med lokalbefolkningerne i konfliktfyldte områder, hvor andre kulturer og normer gør sig gældende, giver ofte et bredt funderet livssyn samt erhvervelse af ny viden og kundskaber.

Allerød Kommune har indgået en gensidigt bindende samarbejdsaftale med Veterancentret for at sikre samarbejde om og med veteraner og bedst mulig anvendelse af hinandens kompetencer. Veterancentret inviteres årligt til at holde oplæg i Allerød Kommune. Derudover opsøger Plankoordinatorerne specialiseret viden om veteraner, blandt andet ved at kontakte Veterancentret, når der er behov for dette.

Møder

I samarbejdet med veteraner er der fokus på at tilrettelægge møder og rammerne om møderne, således at de tilgodeser veteranernes behov. Møder kan f.eks. afholdes hos veteranerne, ligesom der samarbejdes med eksterne samarbejdspartnere om at skabe de bedste rammer. Allerød Kommune opfordrer veteraner, der kan have gavn af det, til at benytte sig af Veterancentrets tilbud om at deltage som bisidder for veteranen i møder med kommunen.

Understøttende forløb

Allerød Kommunes erfaring er, at veteraner, der har brug for hjælp fra kommunen, har behov for en koordineret og helhedsorienteret indsats. For at understøtte dette, har Allerød Kommune udover "Én borger, en plan" fokus på at visitere veteraner til ressourceforløb.

Et ressourceforløb er et længerevarende, helhedsorienteret, tværfagligt og individuelt tilrettelagt forløb. Ressourceforløbet handler om at udvikle og afklare arbejdsevnen med henblik på at finde det rette job med opgaver, der passer til den enkelte. Veteranens mål i forhold til arbejde og uddannelse er styrende for, hvilke aktiviteter der sættes i gang. Der opstilles konkrete og realiserbare beskæftigelsesmål for veteranen - også selvom beskæftigelse eller uddannelse ligger langt ude i fremtiden. Beskæftigelsesmålet skal sikre fokus i indsatsen, så både personen, personens netværk og kommunen har et pejlemærke i forhold til arbejdsmarkedet.

Allerød Kommune arbejder aktivt med fleksible og anderledes tilbud og forløb for de, som endnu ikke er parate til at indgå i et arbejdsforhold. Allerød Kommune vægter at finde alternative tilbud, som tilgodeser den enkeltes behov og har blandt andet et samarbejde med Forsvaret om praktikpladser og med relevante private aktører, der tilbyder forløb baseret på personlige erfaringer fra veteraner.

Fokus i indsatsen vil primært være virksomhedsrettet (praktik, løntilskud mv.), men der er også fokus på kompetenceudvikling såsom korterevarende kurser, der kan sikre veteranen beskæftigelse eller eventuelt den rette uddannelse.

Allerød Kommune har et særligt fokus på den gruppe af veteraner, der har væsentlige helbredsmæssige udfordringer med tilhørende hyppige sygemeldinger. De indhentede erfaringer tilsiger, at der er tale om en mindre gruppe, og at udfordringerne primært er psykisk relateret, herunder PTSD. Følgevirkningerne er ofte ganske markante for veteranen og de pårørende. Såfremt der ikke ydes en aktiv indsats over for denne gruppe, er der en væsentlig risiko for, at de mest sårbare veteraner kommer på permanente forsørgelsesordninger.

Allerød Kommunes indsats for at hjælpe veteraner i job eller uddannelse følger naturligvis de rammer, som lovgivningen sætter for beskæftigelsesindsatsen generelt, og de prioriteringer der følger af Beskæftigelsesplanen og byrådets beslutninger.

Eksempler på indsatser for veteranen:

- Der arbejdes med alternative tilbud til veteraner, som er tilpasset den enkeltes individuelle behov og der samarbejdes med aktører og udbydere med kendskab til problematikker, der kan være tilknyttet livet som tidligere udsendt.
- Der samarbejdes med veteranen og netværket for at understøtte vejen mod job og uddannelse.
- Allerød Kommune tilbyder f.eks. mentorstøtte eller socialpædagogisk støtte til de veteraner, der kan drage nytte af det.
- Kontaktformen med veteranen tilpasses individuelt, så den er hensigtsmæssig og værdiskabende. Det kan fx være kontakt via netværk eller sms frem for ordinære breve og telefonopringninger.
- Sagsbehandlerne opsøger relevant specialiseret viden fra Veterancentret, når der er behov for det.
- Plankoordinator møder veteranerne på deres egne præmisser, når det er muligt. Allerød Kommune samarbejder med KFUM's soldaterhjem og med Veterancentret om særlige hensyn i forhold til planlægning og afholdelse af møder.
- Allerød Kommune støtter op om eventuelle behov for en bisidder ved møder og opfordrer til at anvende Veterancentrets bisiddere ved møder.

Familien

Alle medlemmer i en familie bliver påvirket af de psykiske og/eller fysiske skader, veteraner pådrager sig under udsendelse. Det drejer sig om både børn, ægtefæller eller kærester og forældre. Hertil kommer, at pårørende ofte oplever en angst for at miste et familiemedlem under udsendelse. Der kan derfor være særlige behov for støtte til børn og familiens trivsel før, under eller efter udsendelse. Her er fokus at såvel familiens børn som voksne bliver mødt med tilbud, der matcher deres fælles og individuelle behov. Udover kommunens støtte har Veterancentret også nogle tilbud til familier. Veterancentret tilbyder blandt andet samtalegrupper for børn og unge med en udsendt eller veteran som forælder, samt kurser om at styrke kommunikationen i parforhold.

Genoptræning, sundhedstilbud og behandling til veteraner

Når veteraner har behov for genoptræning, sundhedstilbud eller behandling varetager Allerød Kommune sin del af opgaven, og har samtidig øje for, at egne tilbud skal ses i sammenhæng med eventuelle forløb i regionalt eller statsligt regi.

Fysisk sårede kan have brug for specielt tilrettede hjælpemidler. Fysisk sårede veteraners behov er ofte mangeartede, og Allerød Kommune hjælper med at bevillige hjælpemidler og støtte.

De psykisk sårede kan føle, at det offentlige generelt mangler forståelse for deres situation, og det kan resultere i en betydelig skepsis over for systemet. Stærke oplevelser under udsendelsen kan give anledning til traumatisering og psykiske problemer ved hjemkomst. Forsvaret tilbyder psykologhjælp til tidligere udsendte soldater, mens behandling af eksempelvis et eventuelt medfølgende, stof- eller alkoholmisbrug er en kommunal opgave, som skal løses effektivt via koordinering mellem relevante aktører.

Bolig, hjælpemidler og transport

Fysisk handicappede veteraner kan have behov for tilpasning af bolig, hjælpemidler, transportmulighed og i nogle tilfælde støtte til køb af bil. Også her sikrer plankoordinatoren koordineringen af indsatsen.

Tilbud til veteraner fra organisationer og andre frivillige:

Der eksisterer en bred vifte af tilbud til veteraner fra organisationer og frivillige foreninger. Der findes mere viden på hjemmesiderne:

- www.veteran.forsvaret.dk
- www.veteranalliancen.com
- www.kfums-soldatermission.dk
- www.veteranhjem.dk

Her findes endvidere oplysninger om forsvaret og samarbejdspartneres mange tilbud og muligheder samt de rettigheder, den enkelte veteran og dennes pårørende har efter